

25.91x30.09	1/2	עמוד 28	מוצש - מקור ראשון	05/2022	81541622-9
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

קרנבל בנה"ל

עוד לפני שקמה פה מדינה, קמו והיו הלהקות הצבאיות. הראשונות הוקמו עוד בימי המחתרנות והצ'יזבטים. לצד הצבא שהלך והתעצם, מעמדן של הלהקות הצבאיות התבסס עד לתקופת הזוהר בין מלחמת ששת הימים למלחמת יום כיפור. קשה לדמיין את ההווי הישראלי בלי שירים כמו "שיר הרעות" ו"ישנן בנות" של להקת הנה"ל, "שומר החומות" ו"גבעת התחמושת" של להקת פיקוד המרכז, "חסקה" ו"מה אברך" של להקת חיל הים ועוד רבים וטובים.

אוהד רובינשטיין

אומרים שהיה פה שמח

מאורז בן-גוריון דרך
הניצחונות באירוויזיון
ועד לווייז. סיכום שבעה
עשורים בתרבות של
מדינת ישראל

25.74x29.95	2/2	עמוד 29	מקור ראשון - מוצש	05/2022	81541623-0
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

ההצלה

מושבים לסרט הטוב ביותר

הכנסת הראשונה התכנסה בבית קולנוע סמוך לים בתל-אביב, ואי אפשר לומר שזה לא השפיע עליה

תושבי תל-אביב לא נהרו לבתי קולנוע בימי מלחמת העצמאות. העיר בלי הפסקה עצרה, לפחות בין הפוגה להפוגה, כדי להילחם על עצמאות ישראל הצעירה שהוכרזה בשדרות רוטשילד בה' באייר תש"ח. אז מה לעשות בבתי קולנוע במדינה המגויסת? אפשר להותיר אותם ריקים, ואפשר להלאים אותם לטובת האומה. כך קרה לקולנוע "קסם" של זוסיה קיפניס. 1,144 מושבים מרופדים מול מסך שהוקרנו עליו כל הלהיטים הטובים ביותר, ממש לחוף ימה של תל-אביב, בפנת רחוב הרבט סמואל ורחוב אלנבי. הקולנוע היה חדש וגדול ונאה, והוחרם לצורכי הלאום. לזמן מה הוא שימש את מפקדת חיל הים, עד שעברה לחיפה; וב-8 במרץ 1949 התכנסה בו הכנסת הראשונה, אחרי כמה פגישות בבית המוסדות הלאומיים בירושלים. "פתחנו את עבודת הכנסת במקומה הראוי והנכון, בירושלים, מקור וסמל לעצמאות ישראל", אמר על הבימה היו"ר יוסף שפרינצק, כשמאחוריו התפאורה שהחליפה את מסך ההקרנה. "אנו ממשיכים את עבודתנו בעיר זו, שבה שוב הוכרזה מקץ דורות עצמאות ישראל".

קיפניס איבד לא רק את הקולנוע במלחמת העצמאות, אלא גם את בנו, טוראי צבי קיפניס, שנפל בחודש יולי 1948 ממזרח לפתח-תקווה. האב השכול עבד זמן מה בכנסת הראשונה, ועברו תחת ידו כמה שוברי קופות לא רעים: ניסיון ההתנקשות הראשון בראש ממשלת ישראל דוד בן-גוריון התקיים שם, וכשעצמותיו של חוזה המדינה בנימין זאב הרצל הובאו ארצה, הוצב ארונו על במה שחוררה מול הקולנוע, ו-200 אלף תושבי אלטנוילנד באו לחלוק לו כבוד. זה היה קהל גדול בהרבה ממה שקיפניס היה יכול לקוות לו. בט"ו בשבט תש"ט עלתה הכנסת ירושלימה, לבית פרומין במרכז העיר. קיפניס נותר מאחור, ותבע שישבו לידו את הבניין התל-אביבי; אבל המדינה סירבה, ובית המשפט לא נתן לקיפניס סעד מלבד פיצוי זעום. הבניין הועבר לידי העירייה, ואו נמסר לאופרה הישראלית, ונמכר ב-1971 והוחרב ב-1988. במקומו, ב-1993, הוקם בניין מגורים ועסקים: מגדל האופרה. כשרשת קולנוע רב חן הקימה בו סניף, שוברי הקופות שקיפניס אהב חזרו סוף-סוף, לפחות לזמן מה, חזר למקום גם הקסם.

ישי פלג

